FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 46953
Nom: Autonomia Personal, Salut i Vida Independent
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
2276 - Màster Universitari en Educació Especial	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2276 - Màster Universitari en Educació Especial	Qualitat de Vida	OPTATIVA

COORDINACIÓ

BELLVER MORENO MARIA CARMEN

BELLVER MORENO MARIA CARMEN

RESUM

L'educació mira al ple desenvolupament de l'individu en els aspectes personals i socials, en una tasca que s'ha d'estendre al llarg de tota la vida, sigui quina sigui la seva situació en relació amb la malaltia i la discapacitat. El desenvolupament de la llibertat i l'autonomia és precisament la gran fita de l'acció educativa. En aquest marc, cal ressaltar que moltes són les possibilitats d'autonomia de les persones amb discapacitat si tenen a la seva disposició els suports i els recursos adequats, entre els quals cal destacar els educatius. La salut, considerada un valor al llarg de la història de la humanitat, ha anat patint modificacions al llarg del temps, modificacions que es deriven del context i del temps en què vivim. L'educació per a la salut se situa en el marc científic de la teoria de l'educació, i per tant des de la teoria general de sistemes proporciona una concepció interrelacional de la salut física, psíquica i social. Pretén des d'una perspectiva sistèmic-cibernètica, ia través de l'Educació per a la salut, que els subjectes aprenguin a afrontar les tensions que provenen de l'entorn en què interactuen, tant des de l'àmbit de la salut física com psíquica, social i ambiental. El concepte de qualitat de vida (CDV) s'ha convertit en una àrea d'interès especial per a les aplicacions pràctiques i la recerca en els camps de l'educació i l'educació especial, la salut física i mental, els serveis socials (discapacitats intel·lectuals i del desenvolupament) , majors), les famílies, les organitzacions i les polítiques públiques. El valor que té el concepte de qualitat de vida és que integra els canvis de paradigma esmentats, servint com a marc de referència per redefinir les pràctiques dels professionals i la gestió del rol de les organitzacions que proporcionen serveis i suports a

les persones amb discapacitats intel·lectuals i del desenvolupament.

les persones amb discapacitats intel·lectuals i del desenvolupament.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No se han especificado

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2276 - Màster Universitari en Educació Especial

Aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'educació especial.

Col·laborar eficaçment amb equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i al desenvolupament col·lectiu.

Conèixer els fonaments, principis i funcions de l'orientació familiar i sociolaboral integrats dins del marc de l'educació inclusiva.

Conèixer els principis ètics de l'actuació professional en l'àmbit de les necessitats específiques de suport educatiu.

Conèixer els programes que ofereix l'administració educativa.

Conèixer i comprendre, des del mateix àmbit de l'educació especial, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Conèixer les mesures d'integració sociolaboral, els serveis i recursos d'ocupabilitat, així com els programes de formació i orientació per a l'ocupació.

Dissenyar, aplicar i avaluar programes de transició a la vida adulta, programes per a implementar la vida autònoma i independent en persones amb diferents discapacitats per a millorar la seua qualitat de vida.

Mostrar habilitats d'aprenentatge (o autoaprenentatge) que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser sobretot autodirigida o autònoma.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. APROXIMACIÓ AL CONCEPTE D'EDUCACIÓ PER A LA SALUT.

1.1. Concepte de salut.
1.2. Ambits en Educació per a la Salut.
1.3. Estil de vida i qualitat de vida.
1.4. Concepte deducació.
1.5. Concepte dEducació per a la Salut.

2. CONTINGUTS A TREBALLAR A L'ÀMBIT DE L'EDUCACIÓ PER A LA SALUT

2.1. Higiene.
2.1.1. Higiene personal.
2.1.2. Higiene dels aliments.

2.2. Alimentació.
2.2.1. Alimentació i Nutrició.
2.2.2. Nutrients continguts als aliments.
2.3.3. Roda dels aliments.
2.3.4. Dieta equilibrada.
2.3.5. La dieta mediterrània.

2.3. Habilitats socials, qualitat de vida i vida independent.
2.4. Oci i discapacitat. Prevenció d'addiccions.
2.5. Afectivitat i sexualitat.

3. AUTONOMIA PERSONAL I SOCIAL. PAUTES D'ACTUACIÓ

3.1. Accions generals a fer.
3.2. Característiques de l'Adolescència.
3.3. Necessitats de l'alumne/a amb n.e.a.e. i de les seues famílies.
3.4. Programa Aula Oberta.
3.5. Dinàmiques inicials que faciliten lacolliment de lalumnat.
3.6. Mesures de resposta educativa per a la inclusió referides a la participació.
3.7. Programa de Tutoria entre Iguals.
3.8. Programa de Tutories Individualitzades.
3.9. Altres programes i accions.

1. EDUCAR PER A LA IGUALTAT. ODS 4, ODS 5 I ODS 10
2. QUÈ NECESSITEM ANALITZAR PER IMPULSAR PROJECTES D'OCI INCLUSIU DES DEL NOSTRE CENTRE O ENTITAT
2.1. CULTURES INCLUSIVES

4. ACCESSIBILITAT UNIVERSAL A L'OCI I PROGRAMES D'INTERVENCIÓ AMB FAMÍLIES PER A L'ÚS RESPONSABLE DE LES TECNOLOGIES

1. EDUCAR PER A LA IGUALTAT. ODS 4, ODS 5 I ODS 10
2. QUÈ NECESSITEM ANALITZAR PER IMPULSAR PROJECTES D'OCI INCLUSIU DES DEL NOSTRE CENTRE O ENTITAT 2.2. POLÍTIQUES INCLUSIVES
2.3. PRÀCTIQUES INCLUSIVES
3. PRACTICAR AMB L'ACCESSIBILITAT UNIVERSAL. DISSENY UNIVERSAL
4. PRODUCTES DE SUPORT PER A L'OCI I LA CULTURA EDUCATIVA

5. AUTONOMIA I TRANSICIÓ A LA VIDA ADULTA A CEE

1. MODELS EXPLICATIUS DE LA DISCAPACITAT
2. AUTODETERMINACIÓ I DESENVOLUPAMENT PERSONAL
3. LEGISLACIÓ CENTRES D'EDUCACIÓ ESPECIAL
4. PROGRAMA DE TRANSICIÓ A LA VIDA ADULTA

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	30,00
Total hores	**30,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	**45,00**

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia a seguir es combinarà en funció del tipus d'activitat realitzada (classe teòrica, classe pràctica, i les modalitats de treball següents: lliçó magistral, lectures, treball cooperatiu, comentari de textos,...) serà activa, participativa, i centrada en el aprenentatge dels alumnes. S'empraran recursos variats per a l'aprenentatge, com ara: el professor, guia de l'aprenentatge; els companys, que poden cooperar aportant les pròpies experiències i coneixements i els professionals de diferents àmbits de l'educació

e l'educació>

AVALUACIÓ

L'avaluació es realitzarà a partir de l'assistència, la participació i les activitats realitzades respecte als continguts a treballar.

1. Resolució dels casos pràctics proposats en grup (40%)

2. Realització d'un informe (4/5 pags) individual/grupal sobre una associació, centre educatiu, centres ocupacionals, programa específic d'intervenció en autonomia persona personal, salut i vida independent en educació especial: objectius, metodologia, activitats (com ho treballen..), avaluació (60%). Es farà una presentació grupal.

esentació grupal.p>

BIBLIOGRAFIA

- Aroca, C.; Ros, C. (2014): Pedagogía multidisciplinar para la salud. Tirant Humanidades. Valencia.
- nullBarroso, L. A., & García, E. A. (2003). Experiencia en educación terapéutica sobre disfunciones en la alimentación con alumnos de un colegio de educación especial. Fisioterapia, 25(2), 103-109.
- Bellver, M.C. Y VERDE, I. (coord.) (2020). Educación social y creatividad. Fundamentación, estrategias de intervención socioeducativa y experiencias desde diferentes lenguajes artísticos. NauLlibres: Valencia
- Bellver, M.C.(2013): Prevenir la exclusión social. Tirant Humanidades. Valencia.
- Lázaro, Y., Madariaga, A., Lazcano, I., & Doistua, J. (2012). El derecho al ocio: un derecho humano en ocasiones desconocido. Revista Siglo Cero, 43(1), 1-9.
- Goleman, D. (2000) Inteligencia emocional. Kairós. Barcelona.
- Muñoz López, S. (2023). Factores que influyen en la calidad de vida de las personas con discapacidad intelectual: Terapia ocupacional y participación en ocupaciones significativas.
- Martínez, J. L., Reche, I. S. C., Martínez, C. G., & Guerra, E. M. (2013). El desarrollo de habilidades emocionales y sociales en alumnado con trastorno del espectro autista: una investigación colaborativa en Educación Infantil y Primaria. DIM: Didáctica, Innovación y Multimedia, (26), 1-11.

- Quesada, R. P. (2001). La educación para la salud, reto de nuestro tiempo. Educación XX1, 4(1), 16-40.

- Sánchez, P. R. (2008). Sexualidad de los niños, niñas y jóvenes con discapacidad. Revista educación, 32(1), 157-170.

- Gimeno, A. (2008): La familia: el desafío de la diversidad. Ariel. Barcelona Salinas, J., González, C. G., Fretes, G., & Montenegro, E. (2014). Bases teóricas y metodológicas para un programa de educación en alimentación saludable en escuelas. Revista chilena de nutrición, 41(4),Texto referencia